

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του
2023»**

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Χρίστος Χριστοφίδης
Χρύσης Παντελίδης	Σωτήρης Ιωάννου
Χάρης Γεωργιάδης	Ηλίας Μυριάνθους
Ονούφριος Κουλλά	Αλέκος Τρυφωνίδης
Σάβια Ορφανίδου	Μη μέλη της επιτροπής:
Άριστος Δαμιανού	Σταύρος Παπαδούρης
Αντρέας Καυκαλιάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Ιουνίου και στις 3 και 10 Ιουλίου 2023. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν ο Γενικός Ελεγκτής, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Υγείας, του Υφυπουργείου Τουρισμού και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €361.098.659 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών, για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόβλεψη ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό για το έτος 2023 είναι ανεπαρκής.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, πέραν των συμπληρωματικών πιστώσεων που περιλήφθηκαν στον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 1) του 2023, ο οποίος κατατέθηκε στη Βουλή λόγω ειδικών περιστάσεων και ψηφίστηκε σε νόμο στις 6 Απριλίου 2023 [N. 25(II)/2023], προέκυψαν επιπρόσθετες ανάγκες για τις οποίες ούτε υπάρχουν διαθέσιμες αποδεκτές εξοικονομήσεις από άλλες ομάδες/υποομάδες του ίδιου κεφαλαίου ούτε είναι δυνατή η μεταφορά ισόποσων πιστώσεων για την κάλυψή τους. Ως εκ τούτου, οι απαιτούμενες πρόσθετες πιστώσεις πρέπει να εξασφαλιστούν με την ψήφιση νέου συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι πρόσθετες πιστώσεις αφορούν στα ακόλουθα:

1. Αύξηση του τιμαριθμικού επιδόματος στο πλαίσιο εφαρμογής της μεταβατικής συμφωνίας για την καταβολή αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής (ΑΤΑ) για το β' εξάμηνο του 2023 (€60 εκατομ.).
2. Υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων/σχεδίων χορηγιών (€60 εκατομ.).
3. Αγορά ύδατος λόγω αύξησης στο κόστος αφαλατωμένου νερού (€59 εκατομ.).
4. Κυβερνητική χορηγία προς το Πανεπιστήμιο Κύπρου για υλοποίηση αναπτυξιακών έργων και κάλυψη λειτουργικών εξόδων (€56 εκατομ.).
5. Αγορά του κτιρίου «Μετροπόλιταν», στο οποίο θα στεγαστούν τμήματα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σύμφωνα με τη συμφωνία αγοράς ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 2022 (€25,4 εκατομ.).
6. Παράταση του μέτρου επιδότησης της κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος στο πλαίσιο αντιμετώπισης των πληθωριστικών πιέσεων (€18,2 εκατομ.).
7. Κρατική χορηγία προς το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου για την κάλυψη κυρίως της υλοποίησης της ανέγερσης των φοιτητικών εστιών (€15,8 εκατομ.).

8. Φιλοξενία εκτοπισθέντων από την Ουκρανία και ασυνόδευτων ανήλικων παιδιών αιτητών διεθνούς προστασίας (€15,6 εκατομ.).
9. Αγορά φαρμάκων και εμβολίων κατά του COVID-19 (€15 εκατομ.).
10. Πρόσληψη έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (€11,5 εκατομ.).
11. Χορηγία στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού για κατασκευή/βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων (€9,4 εκατομ.).
12. Συμβατικές υποχρεώσεις Μονάδων Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Απορριμμάτων Πεντακώμου και Κόσιης (€8,3 εκατομ.).
13. Σχέδιο «Κτίζω» που αφορά την επιδιόρθωση/συντήρηση/αναδόμηση διαμερισμάτων σε κυβερνητικούς οικισμούς (€7,3 εκατομ.).
14. Μέτρα στήριξης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων και του κλάδου αιγοπροβατοτροφίας λόγω του αυξημένου κόστους παραγωγής (€7 εκατομ.).
15. Κάλυψη ολικών αναγκών ειδικών ανεξάρτητων υπηρεσιών (€6,4 εκατομ.).
16. Κοινωνική σύνταξη και συμπλήρωμα κατώτατης σύνταξης κοινωνικών ασφαλίσεων (€3,1 εκατομ.).
17. Επιστροφή προστίμου που επιβλήθηκε στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (€2,9 εκατομ.).

Περαιτέρω, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προτείνεται η τροποποίηση του βασικού νόμου, με σκοπό τη μετονομασία των δώδεκα (12) θέσεων Δικαστών στο Ανώτατο Δικαστήριο εξ ημισείας σε Δικαστές Ανωτάτου Δικαστηρίου και σε Δικαστές Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου, τη μετονομασία κεφαλαίων και θέσεων του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, τη δημιουργία περιορισμένου αριθμού θέσεων για την ενίσχυση της εύρυθμης λειτουργίας της κρατικής μηχανής, καθώς και την αύξηση της οροφής του συνολικού αριθμού των

μόνιμων και έκτακτων εκπαιδευτικών για τη σχολική χρονιά 2023-2024 σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ποσό ύψους €116 εκατομ. αποτελεί ενδοκυβερνητικές συναλλαγές και δεν επηρεάζει το δημοσιονομικό ισοζύγιο. Συναφώς, η δημοσιονομική επίπτωση που προκύπτει από τον υπό αναφορά συμπληρωματικό προϋπολογισμό ανέρχεται σε ποσοστό 0,85% του ΑΕΠ.

Κατά τη συζήτηση του προτεινόμενου προϋπολογισμού η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ενημέρωσε την επιτροπή για τις επιμέρους συμπληρωματικές πιστώσεις που περιλαμβάνονται σε αυτόν και ανέλυσε τους σκοπούς για τους οποίους θα διατεθούν.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω ενημέρωση αναφορικά με επιμέρους ζητήματα, τα οποία αφορούν μεταξύ άλλων στην αύξηση της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής (ΑΤΑ), στην Κοινωνική Σύμβαση και στο Συμπλήρωμα Κατώτατης Σύμβασης Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στα μέτρα στήριξης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων και στον κλάδο αιγοπροβατοτροφίας, καθώς και στην αγορά του κτιρίου «Μετροπόλιταν».

Επιπροσθέτως, ζητήθηκαν διευκρινίσεις για τη δαπάνη που αφορά στην προμήθεια φαρμάκων και εμβολίων κατά του COVID-19, τη φιλοξενία ασυνόδευτων ανήλικων παιδιών αιτητών διεθνούς προστασίας, καθώς και τη χορηγία στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (ΚΟΑ).

Αναφορικά με τα πιο πάνω τεθέντα ζητήματα, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωποι άλλων αρμόδιων αρχών ενημέρωσαν την επιτροπή για τα ακόλουθα:

1. Η δαπάνη για φάρμακα και εμβόλια κατά του COVID-19 αποτελεί συμβατική υποχρέωση της Δημοκρατίας, βασιζόμενη στις συμφωνίες που υπογράφηκαν

από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αφορά φάρμακα που παραγγέλθηκαν τον Δεκέμβριο του 2022 και πληρώθηκαν εντός 2023.

2. Η δαπάνη για χορηγία προς τον ΚΟΑ αφορά την ολοκλήρωση του νέου γηπέδου Λεμεσού, την αναβάθμιση του Ολυμπιακού Κολυμβητηρίου Λευκωσίας, καθώς και την αναβάθμιση του Αθλητικού Κέντρου Σπύρος Κυπριανού.
3. Η δαπάνη για τη φιλοξενία ασυνόδευτων ανήλικων παιδιών αιτητών διεθνούς προστασίας αφορά εκτίμηση των τιμολογήσεων που θα προκύψουν για τη φιλοξενία των προσώπων αυτών σε ξενοδοχειακές μονάδες με τις οποίες συνεργάζεται το Υφυπουργείο Τουρισμού και βάσει των υπογραφέντων συμβάσεων καλύπτει την πλήρη διαμονή και διατροφή των παιδιών.
4. Η δαπάνη για μέτρα στήριξης προς τους παραγωγούς γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων και τον κλάδο αιγοπροβατοτροφίας αφορά την εφαρμογή νέου σχεδίου κρατικών ενισχύσεων το οποίο εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2023 κατέθεσε και γραπτώς πρόσθετα στοιχεία αναφορικά με την επιστροφή του διοικητικού προστίμου που επιβλήθηκε στην ΑΤΗΚ, την απόκτηση ακινήτου στο οποίο θα στεγαστούν τμήματα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και την αγορά φαρμάκων και εμβολίων κατά του κορωνοϊού.

Περαιτέρω, γραπτό σημείωμα ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2023 κατέθεσε και το Υφυπουργείο Τουρισμού με το οποίο παρέχονται επεξηγήσεις αναφορικά με τη διάθεση του κονδυλίου για τη φιλοξενία ασυνόδευτων ανήλικων παιδιών αιτητών διεθνούς προστασίας.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων μέλη της επιτροπής εξέφρασαν τον προβληματισμό τους για πιθανή δημοσιονομική εκτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη γενικότερη αύξηση των δημόσιων δαπανών, καθώς και τις ανησυχίες που εκφράστηκαν

κατά καιρούς από το Δημοσιονομικό Συμβούλιο, του οποίου οι συστάσεις για οικονομική περισυλλογή φαίνεται να παραγνωρίζονται.

Απαντώντας επ' αυτού, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι αυτό αποτελεί πολιτικό ζήτημα, αλλά εξ όσων είναι σε θέση να γνωρίζουν, οι συστάσεις του Δημοσιονομικού Συμβουλίου λαμβάνονται υπόψη, ενώ τα αρμόδια τμήματα του υπουργείου ασκούν τον απαιτούμενο έλεγχο στις υπηρεσίες του κράτους για οικονομική περισυλλογή και εξοικονομήσεις.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν ειδικότερα οι συμπληρωματικές πιστώσεις που αφορούν την αγορά του κτιρίου «Μετροπόλιταν» για σκοπούς στέγασης τμημάτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Συναφώς, ζητήθηκε όπως κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 10 Ιουλίου 2023 παραστούν ενώπιόν της εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, για να παραθέσουν τις απόψεις τους επί του θέματος.

Κατά τη συζήτηση του εν λόγω θέματος μέλη της επιτροπής εξέφρασαν έντονες επιφυλάξεις για το εν λόγω κονδύλι και ζήτησαν ενημέρωση κατά πόσο ο πωλητής του κτιρίου έχει τηρήσει πλήρως τις υποχρεώσεις του έναντι του κράτους, βάσει της συμφωνίας που υπεγράφη μεταξύ των δύο μερών.

Υπενθυμίζεται ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αποδέσμευσε τον Ιούλιο 2022 κατά πλειοψηφία των μελών της κονδύλι ύψους €25 εκατομ. για τον σκοπό αυτό.

Κατά τη συζήτηση του θέματος ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας δήλωσε ότι η Ελεγκτική Υπηρεσία δεν ήταν σύμφωνη εξ αρχής με την αποδέσμευση του κονδυλίου για τον σκοπό αυτό, θέση την οποία εξέφρασε επανειλημμένα και ειδικότερα κατά τη συνεδρία της επιτροπής ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2022, κατά την οποία παρέθεσε

λεπτομερώς τις επιφυλάξεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για την αγορά του συγκεκριμένου κτιρίου.

Εντούτοις, παρά τις επιφυλάξεις, η τελική απόφαση της επιτροπής ήταν η κατά πλειοψηφία αποδέσμευση του κονδυλίου. Συνεπώς, στο στάδιο αυτό σύμφωνα με τον ίδιο αξιωματούχο η Ελεγκτική Υπηρεσία, διατηρώντας τη διαφωνία της, το μόνο που μπορεί να πράξει, από τη στιγμή που πλέον αποτελεί συμβατική υποχρέωση του κράτους, είναι να ελέγχει τις πληρωμές, όταν και εφόσον αυτές αρχίσουν να διενεργούνται.

Στη συνέχεια εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επανέλαβαν τη θέση ότι το υφιστάμενο κτίριο του υπουργείου είναι σε πολύ κακή κατάσταση και η μετακίνηση του προσωπικού κρίνεται αναγκαία, ενώ σημείωσαν ότι ο αριθμός του προσωπικού που θα μεταφερθεί ανέρχεται περίπου στα διακόσια εξήντα (260) άτομα και όσον αφορά χώρους στάθμευσης, πέραν των σαράντα πέντε (45) θέσεων που υπάρχουν στο νέο κτίριο, ο πωλητής έχει συμβατική υποχρέωση για εξεύρεση αριθμού πρόσθετων θέσεων σε πολεοδομικά κατάλληλο τεμάχιο που να μην απέχει πέραν των τριακοσίων (300) μέτρων βηματική απόσταση από το ακίνητο.

Μέλη της επιτροπής τα οποία τάχθηκαν εξ αρχής εναντίον της αποδέσμευσης του σχετικού κονδυλίου χαρακτήρισαν την απόφαση λανθασμένη, καθότι μεταξύ άλλων το κτίριο αγοράστηκε για ποσό πέραν της πραγματικής του αξίας, δεν εξυπηρετεί τις ανάγκες του υπουργείου, ενώ παράλληλα θα προκληθεί κυκλοφοριακό χάος στην κεντρική περιοχή της Λευκωσίας, στην οποία βρίσκεται το ακίνητο. Συνεπώς, ζήτησαν την άποψη της εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας αναφορικά με το ενδεχόμενο μη έγκρισης του συγκεκριμένου κονδυλίου.

Συναφώς, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας δήλωσε ότι, αφ' ής στιγμής υπάρχει υπογεγραμμένη σύμβαση μεταξύ του πωλητή και της Δημοκρατίας, αυτή είναι

δεσμευτική και δεδομένου ότι σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών ο πωλητής έχει συμμορφωθεί με όλες του τις υποχρεώσεις, στην περίπτωση που το κονδύλι καταψηφιστεί και η Δημοκρατία επί της ουσίας υπαναχωρήσει από υπογεγραμμένο συμβόλαιο, εν τοιαύτη περιπτώσει ο πωλητής μπορεί να στραφεί νομικά εναντίον της Δημοκρατίας, διεκδικώντας σημαντικές αποζημιώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

11 Ιουλίου 2023

Αρ. Φακ.: 23.01.064.105-2023

ΠΧ/ΠΧ'Ν/ΓΧ